

1654

On. Biblioteca

Palatului Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astrei Bănățene”

Nu bârfi!

Din decalog lipsește o poruncă: nu bârfi!

Lacuna aceasta din decalog se resimte mai ales la noi, unde bârfeala a fost ridicată la rang de virtute.

Ocupațiunile profesionale m'au chemat deunăzi într'un mic orașel de provincie, unde s'a bârfit ca pretutindeni unde se întâlnesc doi-trei români la un loc. De data aceasta nu s'a bârfit un om oarecare, ci o întreagă entitate administrativă a statului: ținutul.

— Nenisorule, tot, dar tot, înghite ținutul acesta... Ai văzut să fie făcut la noi ținutul ceva?... N'a făcut nimic... Tot, dar tot cu ce ne-am mai cârpit și noi, pe ici, pe colea, e din trecut, dinainte de-a lua ființă ținuturile...

Aveam impresia că în mintea prietenilor mei din orașelul cu pricina, noțiunea de timp e o noțiune foarte neclară, ceva în genul eroului lui Caragiale: după lunte seculare — care au ținut treizeci de ani...

Păi, nenisorule, treizeci de ani — nu e un secol! Iar anul de existență al ținuturilor (pentru că ele abia împliniră, eră-alaltăieri, anul) nu e o măsură a posibilităților de realizare.

Amicii mei din orașelul de provincie ar fi doriți, probabil, ca ținutul să fie făcut în toate localitățile — și, firește, în primul rând în localitatea lor — un teatru cu totul și cu totul din marmură (în locul „caserei” modeste, la care domnii membri nu s'au plătit cotizațiile de ani de zile), să fie făcut canal și apaduct în toate localitățile în care apă potabilă s'a cărat până acuma cu măgărușul dela râu, să fie asfaltat toate străzile cari până mai eri n'au fost pavate nici cu peatră din clanturile din marginea orașului, și alte minuni de felul acesta.

Examinarea amănunțită a activității ținutului Timiș, „Dacia” a făcut-o cu foarte puțin timp în urmă, când ținutul a împlinit un an de existență. Era anul începutului, anul așezării în scaun și al taceșilor. Cu toate acestea, cel ce spune că a fost un an lipsit de realizări, riscă a fi acuzat de lipsă de obiectivitate. Mai ales că — să nu uităm amănuntul! — atenția ținutului n'a putut fi concentrată numai asupra chestiunilor de strictă administrație și gospodărie, în acest an plin de zguduiri, a căror repercusiuni se simt și la noi, ci a fost stăruitor și neîntrerupt solicitată de o mulțime de preocupări cari au pus pe primul plan problemele de apărare națională, cari, la noi, în acest ținut de frontieră, au fost mai acute decât în ținuturile din interior, au reclamat mai mult decât aiurea cheltuielă de timp, de bani și de energie, cari nu s'au consumat în folosul realizărilor vizibile și palpabile pentru toată lumea.

Am publicat, eri, considerațiuni asupra proiectului de buget pe care ținutul Timiș îl întocmește pentru anul bugetar în preajma căruia ne aflăm. Cine a citit cu atenție aceste considerațiuni, își dă seama că și anul ce urmează — care, din toate punctele vedere, va fi un an și mai greu — ținutul are un program de realizări destinate a înfrunta toate scepticismele. Șase localuri-tip de pre-

(Continuare în pag. 7).

George Luca

Relațiile româno-bulgare vor intra într'o fază nouă de înțelegere și încredere deplină

Ziarele bulgare aduc elogiile înțeleptelor cuvinte ale d-lui ministru Gafencu cu prilejul mesei oferite în onoarea d-lui ministru Sava Kiroff

Sofia, 12. (Rador) — Toate ziarele reproduc discursurile pronunțate cu ocazia mesei de plecare pe care a dat-o d. ministru Gafencu d-lui Sava Kiroff, ministrul de până acum al Bulgariei la București. Ziarul „Vecer” însoțește textul discursurilor de următorul titlu pe întreaga pagină:

„Increderea și înțelegerea între Bulgaria și România, bunăvoința reciprocă pentru binele celor două popoare și pentru pacea din această regiune a Europei.” Oficiul guvernului „Vecera Idnez” sub titlul „Intre Bulgaria și România”, publică următorul articol de fond: La masa dată de ministrul externe al României d. G. Gafencu, în onoarea d-lui Sava Kiroff, ministrul de până acum al Bulgariei la București, conducăto-

rul politicii externe române a recitit un discurs, care nu poate să nu atragă atențiunea noastră, fie prin sinceritatea de care este pătruns, fie prin ideile ce au fost exprimate și care au fost dictate de dorința caldă de încredere și înțelegere între Bulgaria și România.

Activul și clarvăzătorul ministru de externe al vecinei noastre dela Nord a spus că siguranța unui stat, ca și pacea generală atarnă în primul rând de relațiunile de încredere și înțelegere reciprocă ce sunt menținute cu statele cele mai apropiate. Credem că din partea Bulgariei se face tot posibilul pentru a se realiza o încredere și înțelegere deplină între cele două țări vecine și de îndată ce există și'n partea României aceleași

bune intenții, putea fi asigurată că fără prea multă greutate vom putea ajunge la lucrul dorit de cele două state: la buna vecinătate, mai cu seamă în vremurile tulburi pe care le trăim. Atunci vor fi create condiții fertile pentru a se înlătura aspirațiunile contradictorii și pentru a se da întâietate intereselor comune.

Credința exprimată de înțeleptul domn Gafencu, pentru viitorul relații or bulgare-române este și credința noastră.

Noi sperăm că aceste relații vor intra într'o fază nouă de înțelegere și încredere deplină pentru binele celor două popoare vecine și pentru dezvoltarea fericită a păcii generale în această regiune a Europei.

„Victoria finlandezilor va fi victoria lumii civilizate”

Soldatul finlandez văzut de generalul belgian Badoux. Linia Mannerheim nu poate fi luată

Bruxelles, 12. (Rador) — Generalul belgian Emile Badoux, care s'a înapoiat în Belgia din Finlanda, unde încă din Aprilie 1939 a colaborat la organizarea defensivă a istmului Careliei, a expus criticului militar al ziarului „Le Soir” unele aspecte ale miracolului finlandez.

Generalul Badoux a declarat, între altele: „Am văzut luptându-se atât pe francezi, cât și pe englezi. Pe Yser am văzut luptându-se rezumții infanteriști belgieni. Atunci însă

când am văzut pe soldații finlandezi bătădu-se cu rușii, am rămas uimit.” În continuare, generalul belgian Badoux a arătat că soldatul observator finlandez este invulnerabil în adăposturile foarte moderne ale liniei Mannerheim. El vede și nu poate fi văzut, trage prin deschideri mici ce nu pot fi atinse, încrucșându-și focul cu mitralierele fortificațiilor vecine. Toate lucrările întărite ale liniei Mannerheim sunt încurajate de dese rețele de sârmă ghimpată.

Posturile de mitralieră finlandeze lasă pe

soldații ruși să se apropie de ele și numai atunci când se află la 200 sau la 300 metri, ele deschid focul. Atacatorii sunt complet distruși.

În sfârșit, generalul semnalează acțiunea distrugătoare a tunurilor anticar, din care finlandezii au un mare număr, și rolul însemnat al akiorilor finlandezi. În concluzie, d-sa a spus că linia Mannerheim nu poate fi luată și că victoria finlandezilor va fi victoria lumii civilizate.

Secretul avioanelor „Messerschmidt” descoperit de englezi

Londra, 12 (Rador) — „Daily Express” anunță că planurile complete ale ultimului avion german de vânătoare „Messerschmidt”, însoțite de desene și fotografii, sunt acum cunoscute în Anglia. Planurile acestea au trecut prin contrabandă din atelorele de studii ale uzinelor din Augsburg (Bavaria) la Londra, unde toate secretele relative la avionul „Messerschmidt” au fost examinate. Planurile pun în lumină trei puncte care fără îndoială vor influența noua tac-

tică germană: 1. Aceste avioane distrugătoare ar putea însoți avioanele germane de bombardare spre oricare punct al Mării Britanii și inapoi, folosindu-se de lupteala lor orară de 585 Km. 2. Ele posedă tunuri îngemănate, cari pot ataca avioanele de bombardare, rămânând în afara razei de acțiune a mitralierelor acestora. 3. Lipsa de mobilitate face din ele o pradă ușoară pentru avioanele britanice „Spiff re” și „Hurricane.”

Echipajul acestor avioane germane

se compune din două persoane, pilotul putând acționa în mod automat cele două tunuri și mitralierele, toate îngemănate, cari trag înainte. La spatele pilotului, cel de al doilea membru al echipajului dispune de alte două mitraliere. Rezervoarele rezistă la gloanțele incendare. Avionul poate străbate până la 2800 Km.

Experții britanici consideră că avionul „Messerschmidt” 110 este inferior în luptă avioanelor britanice de vânătoare.

D. COL. V. POPOVICI

prefectul Județului Timiș-Torontal
Pentru „Dacia”

„De mult s'a simțit nevoia de un ziar puternic de afirmare românească în inima Banatului.”

Cu ziarul „Dacia” acest gol a fost împlinit cu prisosință.

Activitatea sa rodnică și plină de avânt, mulțumită vrednicilor săi colaboratori și eminentului său director este o cheazășie, că viitorul care-i stă înaintea nu va desmiinți trecutul său plin de succese românești.

Mai este o cheazășie pentru dăinuirea sa glorioasă și patronajul bătrânei noastre „Astre” încercată în lupte acerbe, din care deși cu drapelele ciuruite de gloanțe nemiloase, a știut totdeauna să iasă învingătoare.

Apoi marele ei animator, care stă ca un falnic stejar de strașă, la frontiera de Vest, este o garanție în plus, că formidabila citadelă de mare suflet românesc în veci va trăi spre binele și mândria scumpului nostru Banat.

La mulți ani și
Sănătate!”

Timișoara, la 31 Decembrie 1939.

Prefectul Județului Timiș-Torontal:

Colonel VIRGIL POPOVICI

Editura Astei Bănățene își intensifică activitatea

„Dacia” a publicat ieri pentru întâia oară comunicatul Astei Bănățene, în care se invită scriitorii bănățeni să-și depună manuscrisele în vederea editării lor de către această mare purtătoare a destinelor culturii românești la granița de Sud-Vest a țării.

Grație înțelegerii nelimitate pe care o manifestă Excelența Sa d. dr. Alexandru Marta, Președinte Regal al ținutului Timiș, pentru toate manifestările culturale, Astra Bănățeană dispune de mijloace materiale considerabile în vederea realizării unor vechi deziderate. Astfel vigoarea Asociație ține sub egida ei Teatrul Ținutului Timiș, cotidianul „Dacia”, săptămânalul „Luminătorul”, revista „Lucafărul” și Editura Astei Bănățene.

Despre aceasta din urmă vom spune câteva cuvinte în momentul când ea își începe activitatea hotărâtă pentru anul 1940.

Să nu trecem fără o vorbă peste activitatea anilor trecuți: patru volume frumoase au fost tipărite până acum în Editura Astei Bănățene. Reorganizarea se începe de altfel cu activitatea desfacerii

stocului disponibil din aceste cărți. În special gingașele povești ale scriitoarei bănățene Ana Cerna, cu atâta bucurie citite de copii, vor fi probabil primul „succes de librărie” al Editurii. Părinții și educatorii le vor pune în mâna micuților, pentru care s'au scris prea puține cărți bune până acuma.

Dar marele avânt al Editurii Astei Bănățene îi înseamnă la începutul acestui an nou invitarea adresată creatorilor bănățeni să scoată din sertare comoriile de gândire și simțire acumulate în foi înegrite cu slove. Toți scriitorii vor alerga cu entuziasm și încredere, ca răspuns la această invitație, să-și aducă manuscrisele. Bugetul anului 1939—1940 permite să se tipărească o duzină de cărți frumoase: va fi o adevărată mană cerească în criza editorială actuală!

Acțiunea Astei Bănățene înseamnă în acest timp o încercare de a vedea clar în producția literară bănățeană. Este oare mare sau mică această literatură, rămasă în manuscris prin forța lucrurilor? Este ea valoroasă sau sub nivelul așteptărilor justificate? Scriitorii „consacrați” până azi prin activitatea lor — și nu odată prin complezanțele de prietenii sau cenacu — sunt oare inadecvări singurii reprezentativi ai scrisului bănățean?

Discuția, fără alt argument decât afirmația repetată, este deschisă pe toate cărările, pe toate tonurile. Comitetul, desigur competent și obiectiv, care va avea sarcina să examineze manuscrisele trimise spre editare Astei Bănățene, ne va putea da în curând un răspuns la întrebarea ce se pune azi cu nedumerire: de ce se prezintă așa de slab Banatul în literatură? Dacă e numai din lipsa de bușeu-lui editorial, lucrurile ar trebui să se schimbe acum radical, doar Astra Bănățeană va tipări mai multe cărți dintr'odată decât a fost producția totală a 2—3 ani până acuma!

Trebue să aducem deci omagii bine meritată acelora cari conduc Astra Bănățeană: D. insp. gen. Sabin Evuțianu, președinte, și strălucita echipă de colaboratori care îl secondează. Inițiativa luată va fi rodnică în rezultate
N. I.

Cum gândesc minoritățile

În atâtea țări preocupate de pericole imediate, cum este Elveția, bunăoară, a răbătut ecoul discursului rostit de Suveranul României, la Chișinău.

Ne putem întreba: cum se explică acest interes internațional față de o problemă internă românească? Frumusețea discursului Regelui României, momentul și locul ales pentru a atare manifestare a conștiinței unei țări, ne oferă un început de explicație. Ceea ce a produs însă un sentiment de surpriză, în lumea internațională, a fost caracterul loial, deschis, fără rezervă al declarațiilor făcute în fața Suveranului, de reprezentanții minorităților basarabene.

Evenimentele au învățat ceva pe oameni. Sentimentele lor și interesele lor au fost în grea cumpănă în timpul din urmă, și se pare că aceste încercări au consolidat și mai bine atașamentul minorităților față de țara noastră atâta de înțelegătoare. Progresul instituțiilor acestor minorități nu e opera unei singure zile, ci a unor ani lungi de colaborare cu elementul dominant, și fructul unei neîntrerupte solitudinilor de Stat. Imprejurările fac însă ca de-abia astăzi, minoritățile să declare deschis, așa cum au făcut-o, această legătură tainică și solidă, care li îndeamnă să se considere, cu trupul și sufletul, ai acestei țări.

Declarațiile dela Chișinău constituiesc un document al vremii. Știm cu toții ce iritație întreține interesul electoral în lumea minoritară. Nemulțumirile exprimate până nu de mult, chiar de aceste minorități loiale, izbucniseră odată să formeze o adevărată paoste pentru interesele internaționale ale României. Gogorița nemulțumirilor minoritare devenise o otrăvă absolut neprietenică colaborării pașnice despre care fac mențiune declarațiile dela Chișinău.

Reforma politică din România a avut, printre alte efecte salubre, și pe acela de a fi potolit o agitație sterilă în jurul așa zisel „probleme” a minorităților. Nu există, în România, o problemă a minorităților. În mod sincer, această defunctă problemă a fost absorbită și asimilată în fascicoul problemelor interne românești, unde, fără

persecuție, dar și fără protecție, lucrurile sunt examinate în conformitate cu interesul general.

Interesantă este presa din Elveția, spunem mai sus. În Basarabia trăiesc, risipiți în părțile dela Sud, ale Buceagului, mai multe sute de familii Elvețiene. Glasul lor nu s'a auzit niciodată. Nemulțumirile lor n'au tulburat niciodată interesele generației românești. Dacă vreodată politica noastră față de minorități ar fi fost într'adevăr aceea pentru care am fost cefsimaiți, atunci, fără îndoială, cei cari ar fi avut mai mult de suferit ar fi fost cei mai slabi, cei mai puțin numeroși, cei mai puțin în stare de a se apăra: acești Elvețieni. Dar n'a fost așa. Elvețienii din Basarabia se trimit, prin presa lor națională, dela Berna, dela Geneva, dela Fribourg, ecoul sentimentului lor de mulțumire față de loialitatea și generozitatea noastră. E un ecou care dă nota justă.

Către scriitorii bănățeni

In dorința de a promova literatura și a încuraja scriitorii, Astra Bănățeană cere să i se prezinte manuscrise pentru a fi editate de ea. Vor fi tipărite în cel mai scurt timp câteva din cele mai bune lucrări, încă inedite în volum, scrise de autori bănățeni, adică născuți sau domiciliați stabil într'unul din județele Timiș-Torontal, Severin sau Caraș.

Se acceptă pentru editare opere literare originale de orice fel: proză, poezie, studii, monografii etc., fără limitare de dimensiune. Se vor tipări, în limita sumei disponibile în bugetul Astei Bănățene, operele selecționate de un comitet constituit în acest scop.

Manuscrisele se vor depune sau se vor trimite prin poștă până la 1 Martie 1940 pe adresa d-lui prof. Traian Topliceanu, secretarul general al Astei Bănățene, Timișoara I. Liceul German de Stat, Str. Gh. Lazăr No. 2. Manuscrisele, scrise citeț, vor fi semnate cu numele, sau pseudonimul obișnuit, al autorului, notându-se și adresa exactă a acestuia.

D-nii autori sunt rugați să păstreze o copie a manuscriselor trimise, Editura Astei Bănățene ne putând să-și ia răspunderea pentru eventualele pierderi.

Radio

VINERI, 12 IANUARIE

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI, RADIO-EXPERIMENTAL: 12: Ora: Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Ora; Uvertură din opere (discuri). 13: Ora; Radiofonice; Sport; Diverse. 13.10: Ora; Concert de prânz-Orchestra Dinu Șerbănescu; voce: D-na Viorela Vrioni. 14: Ora, Radio-jurnal 14.20: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Dinu Șerbănescu. 15: Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații **RADIO-ROMANIA:** 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Ora; Poșta tehnică. 19.17: Ora; Suite (discuri). 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba maghiară. **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI:** 20: Ora; Prof. Nicolae Iorga: Ce este independența. 20.20: Ora; Continuarea concertului de suite (discuri); Carnavalul animalelor-suită de Saint-Saens (orch. simf. din Philadelphia, dirij. de Leopold S. Sokowski). 20.40: Ora; **SEARA DE OPERA:** În pauze: Radio-jurnal (II); Sport Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

SAMBATA, 13 IANUARIE

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI, RADIO-EXPERIMENTAL: 12.00: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Muzică variată v. șoară (discuri). 13.00: Ora; Radiofonice; Sport; Diverse. 13.10: Concert de prânz, Orchestra Petrică Moțol. 14.00: Radio-jurnal 14.20: Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moțol. 15.00: Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații. — **RADIO ROMANIA.** 18.00: Ora Străjerilor. 19.00: Ora; Mersul vremii. 19.02: Cronica dramatică și muzicală. 19.17: Misa în mi minor de Bruckner (Corul și orch. Operei din Hamburg, dirij. de Thurn, discuri). 19.55: Radio-jurnal în limba maghiară. — **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.** 20.05: Poșta de filosofi clasică de Const. Noica. 20.20: Orchestra de salo Radio, dirij. de Const. Bobescu; voce: D-na Aurelia Suceveanu. 20.45: Radio-jurnal (I). 21.00: Continuarea concertului Orchestrei de salo Radio. 21.30: Poșta Radio. 21.45: Orchestra de mandoline „Mutaffian”: Mazurca Ougulină, aranjat de Mutaffian; Dragoste și primăvară, vals de Waldteufel; Bonita cubana, tango de Contesa Olga Delys; Intermezzo oriental de Schering; Juacita, serenadă spașiolă de Macioci. 22.10: Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Muzică de jazz (discuri), 23: Muzică distractivă și de dans (discuri). 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

Serbarea culturală dela Lovrin

Lovrin. — Recent a avut loc în localitate o frumoasă serbare artistico-culturală, organizată de tineretul ort. român de sub conducerea și din inițiativa tânărului preot Ioan Perian, având un program bogat și-a cărui reușită a fost nădărușă concursul dat de românii din Lovrin, precum și autoritățile locale.

Din venitul net al acestei serbări, o sumă de 2500 lei, 500 lei au fost vărsați la fondul de zidirea sfintei biserici și 2000 lei pentru înzestrarea armatei.

De notat este vrednicia tânărului preot care în scurtul, timp numai de câteva luni de când este în această comună, a reușit să realizeze multe lucrări frumoase.

CAPITOL

Incepând
de Vineri

APOLLO

Heinz Rühmann

marele comic al filmului german în posură de la ea, trecând printr'o serie nesfârșită de accidente tragico-comice la comedia superă:

URA SUNT TATA!

Gangsterii din New-York

Film senzațional polițist cu aventuri extraordinare și acțiune palpitantă cu

Charles Bickford Ann Dvorak

PUBLICAȚIE

Sâmbătă, 13 Ianuarie 1940, ora 17, se va ține în biroul Căminului de ucenici Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia din Timișoara, în atenție prin bună învoială pentru aprovizionarea Căminului cu lapte, coloniale și materiale.

Scurte telegrame externe

Ankara, 12 (Rador). — D. von Pa-gen, ambasadorul german a comunicat guvernului turc că spitalul german din Istanbul pune la dispoziția răniților din regiunea cutremului toate paturile libere. Autoritățile turce au acceptat cu mulțumire această ofertă.

Moscow, 12 (Rador). — Miercuri au început tratativele pentru încheierea unui tratat de comerț între Rusia Sovietică și Japonia.

Helsinki, 12 (Rador). — Principele Ferdinand de Lichtenstein a sosit Marți la Helsinki. Principele va pleca Joi pe front. Principele este născut în 1901 la Salzburg.

Riga, 12 (Rador). — În Letonia s'a înregistrat în noaptea de Marți spre Miercuri temperatura cea mai joasă ce s'a înregistrat vreodată în această țară, adică 41 de grade sub zero.

Sofia, 12 (Rador). — Guvernul bulgar a dat agrementul său pentru numirea contelui Maximo Maggistrati ca ministru al Italiei la Sofia. Cercurile italiene acordă o oarecare importanță specială acestei numiri, deoarece noul ministru este cumnat cu contele Ciano ministrul afacerilor străine.

Budapesta, 12 (Rador). — Un val de frig s'a abătut pe deasupra Ungariei. Miercuri după amiază s'a înregistrat 19 grade în Transdanubia, 22 în Ungaria de nord și 26 de grade în Rusia Subcarpatică.

Istanbul, 12 (Rador). — În diferite regiuni din Anatolia s'au înregistrat noi cutremure, în special la Burdur, Isparta, Samsun, Umshane și Erbaa. Pagubele n'au fost evaluate până acum. Inundațiile din regiunea Ismir continuă.

Paris, 12 (Rador). — D. Lebrun a făcut o vizită Miercuri după amiază d-lui Daladier. Intrevederea a durat aproape o oră.

Londra, 12 (Rador). — Vasul francez „Montauban” de 4191 tone a eșuat pe coasta de Nord-Est a Angliei. Vasul avea o încărcătură de cărbuni. Un vas de salvare a aluat pe bord 39 de membri din echipaj. Căpitanul și trei marinari au rămas pe bordul vasului francez.

Washington, 12 (Rador). — Proiectul de lege împotriva linșajului a fost votat Miercuri de Camera reprezentanților și trimis apoi Senatului imediat.

În jurul demisiei d-lui Hore Belisha

Londra, 12 (Rador). — Ștefanii află că în urma întrevederilor de ieri dintre Chamberlain și fruntașul laburist Attlee, grupul parlamentar laburist nu va insista prea mult pentru a cunoaște cauzele ce au dus la demisia lui Hore Belisha, în momentul când această chestiune va veni în discuția parlamentului.

La școala de dans Irina Tenyi

se începe un curs nou la 16 Ian. 1940. Orelle de dans: Marți și Joi. Exerciții de dans: Vineri și Duminică. Inscrieri și informațiuni în fiecare zi:

Str. Al. Bonnaz Nr. 5
(lângă P-ța Kütli)

O sguuitoare dramă la Oradea

Mizeria și boala dăruie morții o mamă și doi copii nevinovați

Fără lucru și bolnavă Elena Meki își asfixiază copiii în timpul somnului tăindu-și apoi arterele dela mâini

Oradea, 12 (SIR.). — Drama familială întâmplată ieri la Oradea a produs o nespusă impresie în toate cercurile, prin amănuntele ei conținând adâncul cemenesc și cere, prin aceasta, o deosebite de celelalte întâmplări ale zilei. În str. Vasile Stănescu din Oradea, locuia de mai multă vreme familia Meki Emil. Rămăsese, rai bine zis, la această locuință numai soția și doi copii, deoarece Meki Emil ajungând șomer, nu avusese curajul luptei aci și plecase în Ungaria, căutând acolo poate altă viață. Soția Elena, de 40 ani și copiii, unul de 11 și

o fetiță de șase ani au dus o existență destul de sbruciumată, fiind întreținuți din munca mamei. Oriunde și orice muncă a făcut sârmana femeie, isbutind astfel să infrunte mizeria, trăind astfel cu copiii ei dragi. De o săptămână îmbolăvindu-se și căzând la pat, puținele ei economii se risipeseră pe medicamente și hrană.

Cu cei unsprezece lei rămași a trimis pe băiat să cumpere două pachete cu cărbuni. Și astfel, în inocența sa, copilul și-a adus moartea la subțioară, cântând poate voios.

Deși grav suferindă, Elena Meki s'a dat jos din pat, a scos burlanle și a astupat soba, aprinzând apoi mangelul. Și-a mângăiat copiii pentru ultima oară, culcându-i cu promisiuni roze. După ce a văzut copiii adormiți, ea și-a tăiat arterele dela mâini.

Așa însângerată și-a sărutat copiii și i-a îmbrățișat duios, luptându-se cu moartea și totuși ne strigând, deși durerile-l erau din ce în ce mai feroce. Dimineața, când vecinii intrigați au intrat în casa lor, li s'a prezentat în fața ochilor un spectacol sfâșietor. Scrisorile lăsate justifică acest funest gest.

Regentul Jugoslaviei va face o vizită oficială la Zagreb

Belgrad, 12 (Rador). — Havas transmite: PRINCIPELE PAUL, REGEN-TUL JUGOSLAVIEI VA FACE PROBABIL O VIZITA OFICIALA LA SFARȘITUL SĂPTĂMĂNII LA ZAGREB, CARE E SOCOTIT CAPITALA BANOVINII CROAȚIA. ACEASTĂ VI-

ZITA VA DURA CEL PUȚIN DOUA ZILE ȘI VA AVEA UN CARACTER DE MARE SOLEMNITATE. DREPT O MANIFESTAȚIE A NOUEI ATITUDINI A CROAȚIEI FAȚA DE STATUL JUGOSLAV.

Programul naval al Statelor Unite

socotit de presa japoneză drept provocare

Tokio, 12 (Rador). — Havas transmite: Programul naval al Statelor Unite provoacă vii reacțiuni în presa japoneză. Ziarul „Nichi Nichi” în articol de fond califică acest program drept provocare. „Marina americană — scrie ziarul — își

continuă eforturile pentru a impune Japoniei un coeficient nedrept și încearcă a obține credite care să-i permită să aplice strategia transpacifică grație căreia Japonia să cadă în raza de acțiune a flotei americane.”

Sănătatea națiunii

este chezașia pe care se sprijină apărarea națională — a spus d. prof. dr. N. Hortolomei ministrul sănătății, la conferința inspectorilor generali sanitari

București, 12 (SIR.). — La conferința inspectorilor generali sanitari ținută ieri la ministerul sănătății, d. prof. dr. N. Hortolomei, ministrul sănătății, în cuvântarea rostită a spus: „Vreau ca dvs. toți să aveți totdeauna în conștiință simțul răspunderilor și al obligațiilor pe care-l cer împrejurările grele prin care trece lumea și noi.

Cer să aveți o înălțime de conștiință — care se deosebește mult de a altor profesioniști — căci ea este formată în preajma suferințelor și a durerii. Este o conștiință care cere identificarea ființei noastre cu însăși profesiunea căreia trebuie să-i jertfim tot ceea ce avem mai bun în noi. În fața primejdii care amenință lumea, nu încapă nicio târăganare, nici o rezervă și nici o tânguire: există numai un singur deziderat, să ne îndeplinim datoria până la urmă, în orice împrejurare ne vom găsi.

Sănătatea națiunii este chezașia pe care se sprijină apărarea națională. Cu

ostași mândri și voinici, cu un popor sănătos, robust și prosper, siguranța țării și intangibilitatea granițelor noastre este asigurată. D-sa a încheiat: Gândul nostru se îndreaptă către acela, care totdeauna în vremuri turburi sau de liniște veghează neconștient la prosperitatea țării și neamului nostru: M. S. Regele Carol al II-lea.

Reprezentanții minorităților din F. R. N. la d. ministru Giurescu

București, 12 (SIR.). — Eri după amiază au fost convocați la ministerul organizării F. R. N., reprezentanții secțiunilor minoritare din F. R. N., în vederea aplicării convențiilor încheiate cu aceste minorități. A prezidat d. ministru

Hydroavioane engleze au aruncat bombe deasupra teritoriului danez

Londra, 12 (Rador). — Un comunicat al ministerului aviației anunță că în cursul nopții trecute, mai multe hidroavioane britanice au patrat din nou pe deasupra bazelor de hidroavioane daneze, aruncând bombe lângă insula Sylt.

După informații venite din Danemarca, adaugă comunicatul, ar fi fost pricinuite pagube mai multor proprietăți daneze de lângă frontieră. Dacă se va stabili că aceste pagube au fost pricinuite de aviația britanică, guvernul danez va fi despăgubit în mod integral.

Data 1914 pentru prima oară Bulgaria are un reprezentant diplomatic în Spania

Madrid, 12 (Rador). — Pentru prima dată de la 1914, Bulgaria a trimis la Madrid un reprezentant diplomatic, care s'a prezentat Marți ministrului afacerilor străine. Pe de altă parte, la Madrid se găsește o delegație economică bulgară. În legătură cu aceasta, se afirmă că Spania are intenția să intensifice schimburile economice cu țările balcanice, schimburi suspendate din vremea războiului civil.

Generalul Abe

primul ministru japonez
hotărât să demisioneze

Tokio, 12 (Rador). — Generalul Abe, președintele de ministri a luat hotărârea să demisioneze, anunță Havas.

C. Giurescu, asistat de d. general Petre Georgescu, secretar general al ministerului F. R. N. La discuțiuni au luat parte d-nii: Hans Otto Roth, Paul Sasa, Hristu Tzancoff, Gheorghe Toporov, Enciu Nicolov, Gheorghe Serbantuk, Gh. Alexevici, Ilie Gavrilciuc și dr. Zaleski.

Știri din Teregova

SERATA PENTRU INZESTRAREA OSTIRII. In urma inițiativei pâr. dr. Traian Coșeriu, Casina Română a aranjat de anul Nou o serată teatrală urmată de dans, cu scopul de a contribui la întărirea granițelor. Și-au dat concursul la deplina reușită a acestei serate următorii elevi și eleve din loc: Ion Mageriu, Ion Strejariu, Rom. Copăcianu, Iosif Mageriu, Atanasie Berzescu, Marioara Hogeia, Maria Bașulescu, Eleonora Bumbăcița, Elisaveta Pepa, Ion Iliescu, Ioana Iliescu, Moise Ciorei, Liviu Stoichescu, I. Cojocariu, E. Căscă, Simeon Hogeia etc.

DELA F. R. N. Numirea dlui dr. Gheorghe Ionescu notar public în calitate de secretar de plasă al F. R. N. a produs o foarte bună impresie. Îndată ce a fost numit în această calitate de-a pășit la organizarea pe teren a F. R. N. În acest scop a convocat o adunare a tuturor secretarilor comunali și a membrilor Gărzilor Naționale din plasa Teregova pe ziua de 5 Ianuarie a. c. Adunarea s'a ținut sub prezidiul dlui colonel Romulus Boldea, președintele Comunității de Avere și secretar județean al F. R. N. secțiunea agricultură. Cu această ocaziune s'au dat diferite instrucțiuni pentru activitatea ce trebuie să o depună secretarii numiți.

REPRIMAREA SPECULEI. D. comandant al Gărzilor Naționale din plasa Teregova, dr. Ioniță Pepa a fost încredințat cu controlul comercianților pentru reprimarea speculei. Deaceia, în ziua de 4 Ianuarie a făcut o inspecție inopinată la toate prăvăliile din comuna Teregova luând măsuri energice și imediate pentru respectarea legii contra speculei. Integritatea acestui comandant al G. N. este o cheazășie pentru locuitorii acestei comune, că în viitor vor fi feriți de jăcmăneala unor anumiți comercianți.

Mica publicitate

Societate Anonimă cântă practicantă de birou etnică română, cu scriere frumoasă. Oferte sub „Practicantă”, la ziar.

Prepar copii de curs primar. Pretențiuni modeste. Adresa la ziar.

De închiriat imediat, apartament confortabil, compus din 4 camere și dependințe la parter în via. — B-dul Carmen Sylva No. 8, Ing. Cernescu.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzători de ziare. Doritorii a se prezenta de urgență la administrație.

D-nă meditează toate materiile în special franceza și româna. I, Pul. Regina Maria 3, et. II, ușa 6. (Lângă Banca Victoria.)

CONVOCARE

Comitetul de conducere al Asociației Scriitorilor Români din Bănat „Aktarul Cărții” cu onoare invită pe domnii membri să binevoiască a lua parte la Adunarea Generală a Asociației, care se va ține la data de 21 Ianuarie 1940, în Sala Profesorală a Școlii Politehnice din Timișoara (Cetate, Str. Tunari, Școala veche), cu următoarea Ordine de zi:

1. Cuvântul de deschidere al Președintelui.
2. Raportul Comitetului.
3. Raportul Censorilor.
4. Descărcarea vechiului comitet și alegerea unui comitet nou.
5. Modificarea, resp. complectarea statutelor la art. 8, 30, 32, 36 și 40.
6. Eventuale propuneri.

Sedința Adunării Generale se ține la ora 4 p. m. Conform statutelor după o oră de așteptare Adunarea se va ține cu numărul membrilor prezenți. Dată fiind importanța acestei Adunări, domnii membri sunt rugați să ia parte în număr complet.

Președinte: V. Ardelean m. p. Secretar general: V. Birou m. p.

Interesant apel la legea speculei în fața tribunalului Caraș

Oravița, 12. — Miercuri s'a judecat, în fața tribunalului local, apelul introdus de societatea Sadesiac din Timișoara, contra sentinței instanței speciale ce funcționează pe lângă primăria Reșița, prin care a fost amendată cu suma de 25.000 lei, pentru faptul că în ziua de 29 Noemvrie 1939 la depozitul său din Ocna din fier, nu avea afișat certificatul despre impozitele venituri, cerut de art. 46 din legea speculei.

Din partea apelantei, d. Octavian Motea, avocat din Timișoara, a discutat valabilitatea procesului verbal de constatarea acestei contravenții, care suferă de vicii de formă.

Deși legea și regulamentul prevede condițiile pe cari trebuie să le îndeplinească procesele verbale de constatarea contravențiilor la această lege, fără să menționeze că în cazul că nu îndeplinesc toate aceste condițiuni, el urmează a fi anulat, d. avocat Motea a arătat că lipsa lor duce la anularea actului, potrivit art. 102 al. 2 din procedura penală.

In desvoltarea motivelor de fond, și depus o seamă de acte, prin care a făcut dovada că până la data de 30 Noemvrie 1939, a fost în imposibilitate materială să procure acest certificat, despre impozitele pe venit la care este impusă, deoarece are sediul la Timișoara. Lipsa acestui certificat nu poate fi socotită ca o încălcare a legii speculei, deoarece el n'are alt rost, decât stabilirea quantumului amenzii legale.

In dovedirea acestor împrejurări, d. avocat Motea a depus două exemplare din ziarul „Dacia” de la începutul lunii Decemvrie 1939, în care prin două articole, bine documentate, ziarul nostru a arătat că scopul legii speculei nu este de a face gicane negustorilor, cu lipsa acestui certificat, ci de a sancționa cazurile constatate de speculă. In concluzie a cerut anularea procesului verbal și scoaterea din vigoare a sentinței atacate cu apel.

Tribunalul a amânat pronunțarea pentru Sâmbătă 13 Ianuarie crt. ora 13.

„Lupul moralist” face procese de presă...

Victor Golubovici n'a fost calomniat

Timișoara, 12. — In anul 1934, d. George Luca, de prezent redactor al ziarului nostru, a scris o serie de articole în ziarul „Ecol” din Arad, demascând afacerile necurate ale fostului inspector regional P. T. T. Victor Golubovici din Timișoara, pe care între timp tribunalul Ilfov l-a și condamnat la doi ani de zile închisoare corecțională, pentru diverse afaceri necurate.

In anul 1934, însă, Victor Golubovici — cu protecții mari la ministerul de comunicații în acel timp — se pretindea „calomniat” de ziaristul care-l demasca și a avut chiar curajul de a-l acționa în judecată.

La tribunalul Arad, unde s'a judecat procesul în primă instanță, reclamantul Golubovici a reușit să obțină o sentință de condamnare, în lipsa ziaristului inculpat, care în acel timp își îndeplinea îndatoririle militare și nu avea posibilitatea de a-si administra cu prea multă grijă probele puternice de care dispunea în descărcarea sa. In lipsa acestor probe, tribunalul Arad l-a condamnat pe ziarist la 10.000 lei amendă și 10.000 lei despăgubiri civile către reclamantul Golubovici.

Curtea de apel locală, după o serie de amânări în vederea lărgirii probațiunii, cerută de ziarist, s'a ocupat din nou eri, Joi 11 crt. de acest proces, în completul d-lor consilieri Eugen Pop, Vlad Enescu, Leon și procuror general Teodoru. Instanța a ascultat pe martorii d. Lucian Ursulescu, fost șef al controlului mandatelor și pe d. Nicolae Sedan, subdirector regional P. T. T. cari au confirmat în întregime cele scrise de ziarist, arătând că el însuși au fost victime ale lucrărilor și mașinațiunilor cari Golubovici le pune la cale sistematic împotriva morii dintre funcționarii mici și mari dela postă. Instanța a mai luat cunostință și de declarațiile prin comisie rogatorie ale d-lui ing. Schilleru, directorul liniilor de comunicație PTT, care de asemenea a avut de suferit în carieră, pe când era director al scolor PTT, din cauza intrigilor lui Golubovici.

D. avocat Calus Rămneanțu, în apărare, după ce arată că ziaristul inculpat n'a lovit „un brad al societății”, ci un putregai din corpul PTT — fiindcă între timp Golubovici a fost aspru condamnat de tribunalul Ilfov pentru traficul cu numirile dela postă — a cerut achitarea dlui Luca, care prin scrisul său a contribuit la „asigurarea unei

cât mai bune selecționări a elementelor chemate a îndeplini funcțiuni publice” (art. 514, punct 1 c. p.) D. avocat Rămneanțu a pus pe masa completului de judecată copia autenticată a sentinței de condamnare a lui Golubovici, pentruca membrii Curții să fie deplin edificați asupra persoanei reclamantului Golubovici.

D. procuror general Teodoru, asociindu-se concluziilor puse de apărare, a cerut și d-sa achitarea în baza art. 514 c. p.

— Din probele administrate și din depozitiile constatăm și noi — a spus d-sa — că reclamantul din proces e „lupul moralist”. Ziaristul, a cărui achitare o cerem și noi, și-a făcut datoria demascând o stare de lucruri intolerabilă. A făcut și o faptă de curaj, pentru care îi adresez, de pe această bancă, felicitările mele.

Curtea, ținând seamă de depozitiile martorilor și de probele administrate, a pronunțat un verdict de achitare. In baza art. 4 pr. p., combinat cu art. 517 și 514 c. p.

Cheltuielile de judecată au fost trecute, prin sentința Curții, în sarcina statului.

Serbare premilitară la Schöndorf-Arad

Schöndorf, 12. — In seara zilei de 31 Decemvrie 1939 a avut loc un concert urmat de dans, organizat de Subcentrul P. P. Schöndorf jud. Arad, sub conducerea d-lui Ioan Crăciun notar și comandant Subcentrului P. P. și d. Gheorghe Vuculescu, secretarul primăriei în calitate de instructor P. P.

Programul a fost precedat de cuvântarea însuflețită și instructivă a d-lui Ioan Crăciun, prin care a scos în relief importanța premilităriei, îndemnând pe cei de față la unirea sentimentelor și cimentarea lor, în jurul M. S. Regelui, inițiatorul premilităriei.

Serbarea a cărei reușită aduce numai laudă organizatorilor, și tinerilor premilitari, a realizat și un venit care a fost destinat pentru ajutorarea soldaților de pe zonă.

ȘTIRI DIN ARAD

— **LUDOVIC KEMENY** din str. V. Pagubă a reclamat poliției pe locuitorul Horvath care i-ar fi furat o roată de căruță în valoare de 1200 lei.

— **DISPARIȚII.** Ioan Bocsardi din Bdul Ferdinand a reclamat poliției deparțiția fiului său Geddon, care a plecat de acasă în urmă cu câteva zile și de atunci nu s'a mai întors și nici semn de viață nu a mai dat.

— **MODIFICAREA PREȚURILOR MAXIMALE.** Printr'o ordonanță a primăriei, o parte din prețurile maxime au fost modificate. Cele mai multe au fost menținute aceleași și pentru luna Ianuarie. Schimburile operate privesc articolele de cafea cari au fost scoase de sub regimul prețurilor maxime și tarifele camerelor la hotelurile cl. II. Costul acestora este: cameră cu un pat la stradă 70 lei, iar în curte 60 lei, cameră cu două paturi la stradă 100 lei iar în curte 85 lei. Celălalte prețuri au rămas neschimbate.

— **CONTRAVENTII LA LEGEA SPECULEI.** Soția măcelarului Heisler Hermann din localitate a fost denunțată comisiei pentru reprimarea speculei ce funcționează pe lângă primăria municipiului nostru pentru faptul că în urmă cu câteva săptămâni când unțura, slămina și osânza lipseau cu desăvârșire de pe piața Aradului, a vândut slămina cu 5 lei mai scumpă decât era stabilit prin ordonanțele municipiului privitoare la prețuri. Comisia pentru reprimarea speculei i-a aplicat o amendă de 30.000 lei. Făcând apel împotriva deciziei de amendare, tribunalul a desbătut procesul, dar a amânat pronunțarea sentinței pe ziua de 15 Ianuarie.

— O altă contravenție la legea speculei a fost cea privitoare la măcelarul Andrei Erhardt din str. Brătianu, care a fost acuzat că a livrat prea mult și în raport cu carnea cumpărată de servitoarea înținerului Poescu. In primă instanță măcelarul a fost amendat cu 5000 lei, dar tribunalul, după ce a administrat probele ofertei de acuzat, l-a achitat.

— **PRINDEREA UNUI TRAGATOR LA JINTĂ.** Intr'o corespondență del începutul lunii Decemvrie, am anunțat că țigancă Rozalia Kovacs, o cunoscută amatoare a jocurilor de noroc ce deobicele se practică la colț de stradă, a fost înșuşată cu două gloanțe de armă Flaubert. Făcându-se cercetările de rigoare s'a stabilit că autorul împuşcărilor este tânărul Ilie Belc de 16 ani din str. Brumărel, pe care numita îl înșelase cu o importantă sumă de bani.

— **RAZIE.** In noaptea de Luni spre Marți, biroul judiciar al poliției locale a făcut o razie pe teritoriul orașului. Cu acest prilej au fost reținuți 14 indivizi cari nu și-au putut justifica în mod verosimil identitatea. Trierea se va face în cursul zilei de Miercuri.

— **VICTIMA DIN CALEA RADNEI A MURIT.** Am anunțat eri că Ioan Cârpațiu din comuna Călnic, jud. Severin, a fost lovit de un automobil și rănit grav. Transportat la spital s'a constatat că numitul a suferit grave leziuni interne. I s'au dat ajutoarele necesare, dar cu toate acestea numitul încetat din viață.

— **PRINDEREA UNEI BANDE DE HOTI.** Azi a fost înaintat parchetului locuitorul Gheorghe Mecu, din comuna Galșa, care împreună cu alte 5 persoane se constituiesc în bandă și jefuiesc colnele dela vile din hotarul comunei și locuințele nasnicilor locuitori din sat. Pentru prinderea bandei iar dărmii dela Galșa au desfășurat o activitate extinsă în mai multe săptămâni.

Nouă dispozițiuni cu privire la plata salariilor celor concentrați

București, 12 (SIR.) — Jurnalul Consiliului de Miniștri precizează unele dispozițiuni ale legii privitoare la salariile funcționarilor și lucrătorilor concentrați, după cum urmează:

Pe tot timpul concentrării salariații întreprinderilor cu cel puțin 5 angajați și cari continuă activitatea, vor avea dreptul atât la solda gradului militar, cât și la jumătatea din salariu, dacă au o vechime de serviciu de doi ani și dacă sunt căsătoriți sau au sarcini familiare. Dacă nu îndeplinesc cele de mai sus, vor avea dreptul la plata integrală a salariului numai pentru primele 7 zile de concentrare, cu condiția să aibă vechimea de cel puțin șase săptămâni în întreprindere. Salariații cari beneficiază de solda gradului militar și jumătate din salariu, nu vor putea exercita acest drept decât odată în cursul aceluiaș an, indiferent dacă în acest timp au fost concentrați de mai multe ori.

Când salariatul este concentrat ca ofi-

țer de rezervă pe o perioadă care trece de 30 zile și dacă întreprinderea își continuă activitatea, având cel puțin 5 salariați, el va avea dreptul, cu începere de la a 31-a zi, să aleagă fie o jumătate din salariu, fie solda gradului militar.

Când salariatul se găsește concentrat cu grad inferior, va avea dreptul pe acelaș interval, atât de jumătate din salariu, cât și la solda gradului militar.

În cazul când contractul de muncă fost încheiat pe o durată determinată,

obligațiunile întreprinderii față de salariatul concentrat, încetează la data expirării termenului convenit.

Contractul de muncă încheiat în vederea înlocuirii unui salariat concentrat, poate fi denunțat cu preavizul legal.

Când salariatul va opta pentru solda gradului militar, întreprinderea este obligată să verse jumătate din salariul acostuia la tezaurul public.

Toate aceste dispozițiuni se aplică retro-activ dela 15 Martie 1939.

Deputații comuniști

și afirmă atașamentul față de Franța

Paris, 12. (Rador.) — Deputații comuniști Beranson, Langumier, Parsai și Devez au trimis lui Herriot, președintele camerei o scrisoare, în care afirmă sus și tare atașamentul lor față de Franța și de apărarea ei și atașamentul nostru nesd.uucinat la revendicările pe terenul libertății și al democrației. Mobilizați dela începutul război-

lui, ne-am înclinat în fața disciplinei și ne-am împlinit în întregime datoria de soldați. Azi suntem în măsură să declarăm că nu putem decât să ne ridicăm contra politicii care a dus la atacul împotriva Poloniei și la amenințarea contra libertății Franței de către Hitler. Urmează semnăturile.

O carte albastră

va fi publicată de englezi

Londra, 12 (Rador.) — Săptămâna viitoare se va publica o carte albastră, privitoare la conversațiile anglo-franco-sovietice din anul trecut.

Remanierea guvernului

nu va schimba politica Belgiei

Bruxelles, 12 (Rador.) — D. Spaak, ministru de externe a rostit Miercuri un discurs, la o reuniunea a consiliului general al partidului social-democrat. El a declarat între altele că remanierea guvernului nu va duce după sine nicio

schimbare în politica actuală a Belgiei. D. Pierlot și miniștrii cei mai importanți își păstrează actualele funcțiuni. D. Spaak a relevat mai ales necesitatea ca partidul social-democrat să participe mai cu seamă acum la conducere.

Grav accident de metropolitan la Londra

Londra, 12 (Rador.) Un ascensor al trenului metropolitan din Londra s'a prăbușit cu 70 călători. Vreo 40 călători sunt răniți.

Munca obligatorie

pentru evreii din țosta Polonie

Berlin, 12. (Rador.) — D. N. B.: În disceritele orașe ale guvernământului general pentru teritoriile poloneze ocupate industria indigenă și-a reluat activitatea. Din 42 de tăbăcării, 32 au reluat lucrul. Deasemeni se

lucrează în fabrici de săpun, blănăriile și întreprinderile alimentare. Din cele 32 de tăbăcării cari lucrează, 26 sunt în proprietatea evrellor.

Forțele de muncă din Polonia care nu au fost absorbite de întreprinderile, unde au lucrat în trecut, au fost organizate în mod autonom sub control german.

Guvernatorul general german a ordonat munca obligatorie pentru populația evreiască și un control al muncii pentru populația poloneză.

În toate localitățile, evreii au aces sfaturi de bătrâni ca organe de autoadministrare, cari au sarcina de a organiza coloanele de muncă a evrellor. Obligația de a munci pentru fiecare evreu individual este limitată la doi ani. În tot acest timp, el rămâne la domiciliul său și în familia sa care-l hrănește. Lucrările prescise de autoritățile germane sunt executate în centrele domiciliilor sau în apropiere.

La Cracovia, coloanele de muncă ale evrellor refac pavajul în piața mare. Aci se plătește pentru munca depusă.

Pretutindeni în țară, coloanele de muncă lucrează la îndepărtarea zăpezii.

Italia are o poziție de prim plan în lumea dunăreană și balcanică

Roma, 12 (Rador.) — Redactorul diplomatic al agenției Stefani scrie: Întâlnirea lui Ciano cu Csaky, deși nu urmărea decât o consultare, continuă a fi scoasă în relief de presa mondială. Acest interes pune în evidență pozițiunea de prim plan pe care Italia o are în lumea Dunăreană și Balcanică, a cărei soartă apare intim legată de politică Romei. De atitudinea Italiei a depins ca pacea să fie

salvgardată în bazinul dunărean și Balcani și astăzi tot politica italiană este aceea care tinde să ducă în acest sector la o soluționare pașnică a chestiunilor care nu sunt încă rezolvate. Se poate afirma că nici Italia și nici Ungaria nu au scopuri ofensive împotriva Rusiei, dar că ele s'au opune mână în mână unor înclinații bolșeviste la sudul Carpaților.

O mare bătălie aeriană chino-japoneză

Tokio, 12 (Rador.) — Agenția Domei anunță că în cursul unei mari bătălii aeriene care s'a dat Miercuri între chinezi și japonezi deasupra aeroportului chinez Kweilin, au fost doborâte 1, avioane chineze, iar alte 25 au scăpat cu fuga. Alte 9 aparate chineze care se aflau în aeroport au fost distruse de bombe avioanelor japoneze.

90 minieri îngropați

de vii în galeriile unei mine din statul Virginia

Newyork, 12 (Rador.) — O puternică explozie s'a produs într'o mină de cărbuni dela Bertley din statul Virginia. În galeriile minei sunt îngropați 94 minieri. Echipe de ajutor încearcă să-l salveze. Până acuma sunt scoase două cadavre.

Laburștii englezi în Finlanda

Helsinki, 12 (Rador.) — Partidul laburist englez a hotărât în urma inițiativei partidului social-democrat finlandez, să trimită trei reprezentanți în Finlanda pentru a studia situația.

Germania sporește construcțiile navale

Copenhaga, 12 (Rador.) — „Bernung-ske Tidende" arată că este neîndoelnică că Germania va da un nou impuls construcțiilor navale. Un al treilea vas de linie, pare să fi fost lansat acum câteva zile de șantierul germane. Noul vas ar fi avut o deplasare de 41.000 tone. Șantierul mai lucrează și la mai multe submarine mari, cari vor servi la transporturi de marfă.

25.000 morți și 8000 răniți în cutremurul din Anatolia

Istanbul, 12 (Rador.) — Două avioane au zburat pentru prima oară deasupra regiunilor pustiite de cutremur, aruncând populației nenorocite, care așteaptă de două săptămâni ajutoare, pachete cu alimente și medicamente.

Ministrul de interne a anunțat oficial în parlament, că numărul provizoriu al morților cutremurului de pământ din Anatolia se ridică la 25.000, răniți 8000 și de ape au fost distruse 30.000 case.

Trupele franceze au aruncat un pod în aer la extremitatea frontului

Războiul submarin nu va da niciun rezultat

Declarațiile contra-amiralului Ktaussis

Newyork, 12 (Rador.) — Războiul submarin nu va da niciun rezultat — a declarat contra amiralul Joseph Ktaussis, într'un discurs pronunțat Miercuri. Oratorul a declarat că submarinele au scufundat mult mai puține vase din

ziua când s'au organizat sistemele convoașelor și că vapoarele scufundate recent de submarine sau avioane, au un tonaj mai mic decât vapoarele care au fost scufundate în primele luni ale războiului.

Timișoara, 12. — La timp ne-am ocupat de planul de lucru pe 5 ani al Camerei de agricultură din județul Timiș-Torontal. În cele ce urmează vom arăta ce s-a realizat din acest plan dela 1 Aprilie și până la 31 Decembrie 1939.

Precizăm însă dela început că activitatea a trebuit să fie mult rest ansă față de anii trecuți din cauza reducerilor bugetare excepționale. Totuși, organele de conducere ale Camerei în frunte cu d-nii: senator Pavel Petru președinte, ing. agr. insp. general V. Fărcașanu și ing. agr. Emil Negruțiu șefii serviciului agricol, au făcut tot ce le-a stat în putință pentru ca activitatea să se desfășoare în mod rațional și cât de intensiv acolo unde se simțea mai mult nevoie.

GRAU DE SAMANTA ȘI MAȘINI AGRICOLE

În continuarea acțiunii de uniformizare a culturilor de grâu, Camera a distribuit 10 vag. grâu de sămânță din soiurile Odvoș 241 și Bankut 1201 dela stațiunea sa de înmulțire.

Din cantitatea de mai sus, 70.200 kgr. a fost distribuit sub formă de schimb fără nici un adaus, sau cu prețul de 420 lei suta de kgr., diferența până la 500 fiind suportată de Camera. Alte 24.600 kgr. au fost distribuite coloniștilor cu prețul de 200 lei suta de kgr. S'au mai distribuit: 1500 kgr. mazăre, 50 kgr. sămânță de iarbă diferită, 27 kgr. sămânță de afecă, 200 kgr. sămânță de cânepă, 2728 kgr. sămânță de ia și alte diverse semănături în valoare de 59.770 lei.

Deasemeni s'a distribuit înmășminte, cianamidă de calciu, 800 kgr.

Camera a luat în administrare selecțiunile prefecturii județului, astfel că în 1939, s'a lucrat la curățirea de semințe cu 10 selectoare și 10 trioare reorganizate pe comune. S'au curățit: 520.000 kgr. grâu de sămânță și 5000 kgr. lințe, deci cu de 4 ori mai puțin ca în timpuri normale.

Camera a mai înființat și întreținut 21 câmpuri demonstrative cu grâu pe care s'au cultivat următoarele 4 soiuri: Odvoș 241, Bankut 1201, Cenat 117 și soiul local: 23 câmpuri cu ovăz — 3 sojuri — Cenad 2, Cenad 88 și soiul local; 13 câmpuri cu cânepă; 10 cu porumb; 8 cu porumb murat și 15 cu ierburii.

Tot aici vom aminti concursul național al grâului și porumbului, cu care prilej s'au distribuit premii în valoare de 104.000 lei și 3 prașitoare, plus diplomele și medaliile, acordate premianților ca un indemn pentru o agricultură mai rațională. Deasemeni amintim concursul bunilor gospodari cu care prilej s'au mai distribuit 15.700 lei și alte premii.

Mașini agricole cu preț redus s'au distribuit: 5 sămănătoare de grâu, 23 sămănătoare de porumb, 13 prașitoare mecanice și s'a dat în folosință: 3 trioare, 5 prașitoare mecanice, plus selecțiile și trioarele amintite mai sus.

La stațiunea de descusentare a Camerei s'au curățit, pe seama agricultorilor, 515.080 kgr. trifoi și 69.610 kgr. lucernă, iar la laboratorul de chimie agricolă s'au făcut 313 analize diferite și s'au preparat 68 litri de soluție sulfocalcică pentru stropitul pomilor.

PRIMA ASOCIAȚIE AGRICOLĂ

Cu titlu de experiență, la Hunedoara-Timișană, s'a constituit prima asociație pentru exploatare agricolă în comun cu 32 agricultori coloniști pe o suprafață de 100 jug.

Acstei asociații, Camera îi plătește întreg impozitul și i s'au dat în mod gratuit: sămânță necesară pentru înmășmântări pe întreagă suprafața de 100 jug., un trior mare, una sămănătoare de grâu și una de porumb, un taur de prăsilă și un vier, precum și 32 cocoși de rasă. Se vor mai da: 40.000 buc. puști de salcâmi pentru împădurirea terenurilor impropii culturilor și 300 buc. pomi fructiferi, iar lucrările, toate, se execută în mod gratuit de către cameră, după un plan stabilit de către această.

În ce privește loturile școlare, exploatarea acestora se face pe bază unui plan făcut de către Camera. Lucrări ra-

Activitatea Camerei de agricultură a județului Timiș-Torontal pe anul 1939

ționale au început în 29 comune din județ.

POMICULTURA ȘI VITICULTURA

Pentru încurajarea pomiculturii, s'au construit două cupatoare de uscat prunele, unul la Lipova care a uscat 18.500 kgr. și altul la Recaș care a uscat 3000 kgr. prune.

Din pepinierele Camerei s'au distribuit gratuit 185.000 arbori pentru izlazuri și 27.844 buc. pomi fructiferi și arbori ornamental cu prețuri reduse. Din pepiniere, vânzarea se continuă cu 12 lei buc.

Pentru combaterea bolilor criptogamice, s'a distribuit 180 kgr. verde de Paris, 10 kg. arzută și se prepară în mod curent, după necesitate, soluție de sulfocalcică pentru stropitul pomilor fructiferi.

În viticultură s'au executat cea mai mare parte din lucrările pentru delimitarea zonelor și s'a dat o subvenție de 54.410 lei Sindicatului viticol pentru procurarea sulfatului de cupru.

ACTIVITATEA LA FERME ȘI ȘCOLI

Din centrele agricole înființate, două au fost înzestrate cu unelte agricole: Lipova și Recaș.

Paralel cu aceste lucrări și conform noilor dispozițiuni, Camera a luat în administrare fermele agricole: Izvin, Drăgășina, Ghilad, Pepiniera, Recaș, cele două școli de agricultură și Suboficiul jud. de plantare.

La ferma Izvin s'au executat amenajările pentru înființarea unui depozit de armăsari, iar la ferma Drăgășina s'au făcut irigațiuni cu caterpillarul prefecturii, ferma transformându-se anul acesta în stațiune pentru producerea semințelor de legume. Toate măsurile preliminare au fost luate. Ferma Ghilad va funcționa ca auxiliară a Șc. de agricultură din Ciacova. Se vor produce diferite specii de animale, în special porc „mangalița” și diferite seminte selecționate pentru înmulțire la agricultură. În pepiniera Recaș, se vor cultiva numai pomi fructiferi.

Școala de agricultură din Ciacova a devenit un centru important pentru creșterea rațională a porcilor de rasa York mijlociu, bovine rasa simental, ovine rasa țigăie bucălaie și a păsărilor de diferite rase, curci albe etc. Deasemeni se mai produc diferite seminte selecționate pentru cultură și se va autoriza a doua pepinieră pentru pomi fructiferi.

În noua organizare, o deosebită importanță i s'a dat și Șc. agricultură din Sănnicolau-Mare, care deasemeni se va ocupa cu creșterea vitelor și păsărilor de rasă.

Pepinierele fostului Suboficiu de plantare, vor produce numai esențe silvice pentru împăduriri și plantări pe drumuri și izlazuri.

Camera care a luat în administrare toate pășunile comunale, caută ca prin lucrări tehnice să le aducă în stare cât mai bună.

CREȘTEREA ANIMALELOR

În acțiunea de încurajare și stimulare a creșterii animalelor, trebuie să mai amintim importul de tauri și juninci din Elveția. Au fost aduși 25 tauri și 6 juninci. Apoi, s'a executat, în primăvara și toamna din 1939, clasarea reproducătorilor din județ, și s'au dat subvenții pentru 42 tauri în sumă de 182.039 lei. Sindicatele pentru creșterea bovinelor, au fost deasemeni ajutate, ca și stațiunile de montă cu armăsari. Pentru seruri și vaccinuri s'au dat 53.470 lei.

În județ, s'au înființat și funcționează 4 stațiuni meteorologice conduse de Camera și anume în comunele: Ciacova, Sănnicolau, Belinț și Lipova. Se va mai pune în funcție stațiunea Recaș.

Camera mai plătește 72.000 lei anual pentru 480 abonamente la gazeta „Ogorul Românesc”.

Mobilizarea agricolă a fost executată în cele mai bune condițiuni. S'au făcut diferite intervenții pentru procurarea

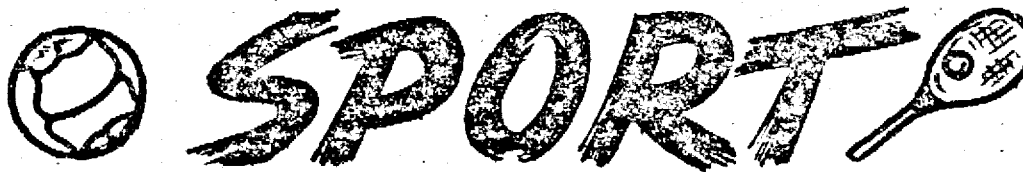
combustibilului (30 vag. și unul cu ulei) pentru tractoarele agricole și pentru desconcentrarea mecanicilor agricoli etc.

Lucrările de colonizare au fost continuate pe moșiile Cociobăț și Ciavoș, au

mai fost colonizați 42 agricultori.

Accasta este, în rezumat, activitatea Camerei de agricultură din Aprilie până în Decembrie 1939, mai redusă ca în alți ani, din cauza concentrării oamenilor, a rechizițiilor de animale și reducerii bugetului cu 8.250.000 lei, sumă care a fost trecută Rezidenței.

Pentru viitor, Camera reorganizată dispune de un personal tehnic și administrativ activ și suficient, de ferme, școli, pepinieri etc., astfel că alte perspective se întrevăd.

Alergările pe teren variat

Din două în două săptămâni sprinterii vor face scurte alergări pe teren variat, parcurgând diverse distanțe între 2—3 km.

Se va alege un teren ușor, astfel ca acesta să nu influențeze nefavorabil talentul de viteză al individului. Se vor evita deci araturile, șoselele pietruite, în gene al itinerariile accidentate și mai ales obstacolele.

Se vor prefera izlazurile și poteciile, care sunt un teren nici prea moale nici prea tare.

Antrenamentul pe teren variat va fi precedat de câteva mișcări înviorătoare. În decursul cursei de antrenament este interzisă întrecerea, iar drept călăuză să ne servească puterile celui mai puțin viguros.

Totuși grupul de atleți va face, în decursul distanței fixate, câteva porțiuni de alergare rapidă, demaraje de 20—50 metri, revenind apoi lent iarăși în tempoul reținut și domol, în care se pa curge normal distanța.

Trebuie să avem în vedere că antrenamentul pe teren variat nu e permis să fie un prilej de epuizare. Epuizarea fizică slăbește puterile minții, în aceiași măsură în care surmenajul intelectual micșorează rezistența fizică. Atleții trebuie să revină cu rezerve de forțe în vestiar. Să nu uităm că antrenamentul pe teren variat impune progresivitate în ce privește dozarea efortului.

Cu ocazia alergărilor pe teren variat vom cauta să impunem în mod succesive primele elemente ale stilului, utilizând cunoștințele și capacitățile asimilate prin gimnastică și marșul athletic.

Vom căuta ca pasul să fie suficient de lung, întins atât în momentul când părăsește pământul, cât și în clipa când urmează să fie pus din nou pe pământ. Gleznele și vă ful picioarelor să fie întrebuițate! Mișcarea brațelor și a picioarelor să fie coordonate și exercitată în planul direcției alergării, paralel cu corpul.

Alergarea pe teren variat este neîntrecut de util sănătății, crează robustețea și suplețea specifică sănătății, deservă și prin exercițiu precaut și metodic. Datorită acestei calități completează cu succes activitatea din sala de gimnastică, organismul capătă o rezistență, al cărui efect binefăcător se va resimți în timpul concursurilor, îngreunate de probele eliminatorii.

Antrenamentul va avea loc înaintea prânzului, cel puțin cu trei ore dela ultima masă. În timpul alergării trebuie să avem grijă să nu răcim, deci vom fi foarte precauți și atenți la respirația.

E recomandat să se respire prin nas, dar dacă prin aceasta atletul este îngreniat să se facă inspirația pe nas, iar expirația pe gură. Respirația se face cu regularitate ritmică, la unul sau doi pași inspirația, iar la următorul pas (sau doi pași), expirația. În orice caz expirația este egală cu inspirația. Dacă atletul observă că trebuie să facă expirația mai scurtă decât inspirația, aceasta este un semn că efectul — tempoul — este prea mare și este obligat să încetineze alura, să meargă în pas, sau dacă nu e prea departe de vestiar să abandoneze.

Reamintim că excesul de distanță este dăunător; efortul trebuie dozat lent și progresiv. Să nu neglijăm chestiunea îmbrăcăminte, terenul să fie ușor, lucru prin care reducem la minim riscul clocajului, vestitul să fie în totdeauna încălzit.

După antrenament să facem un dus căldicel, porii trebuind spălați de sudoare.

Caleidoscop sportiv

Cercurile competente tratează înființarea unei „Cupe Balcanice” interclub la care să participe două echipe române, jugoslave și grecești și câte una din Turcia și Bulgaria. După proiectul în studiu România ar urma să fie reprezentată prin echipa a doua și a treia din clasament.

Universul Sport scrie despre dr. Heussler din Timișoara, jucătoare de tenis pe masă, că s'a prezentat foarte bine, clasându-se după Angelica Adelstein și Șari Kolozsvári.

Soartea campionatelor regionale de box inspiră îngrijorări, deoarece foarte mulți boxeurii absentează din localitate.

D. Latter dela Camt ne-a declarat că beneficiul de Lei 100.000, realizat în Grecia este — durere — o poveste.

Cu ocazia campionatelor naționale de hockey pe ghiță se va organiza și un match Ungaria—România.

Examenul de antrenori din Ungaria

a fost amânat deoarece dintre cei 4 antrenori înscriși numai opt au avut caete în regulă.

Balul Chinezul Isa, care va avea loc Sâmbătă seara în Fabrica de Bere anunță a fi un adevărat eveniment.

Ripensia, care deși invinsă de Est la Borovo, a fost invitată la o revanșă pentru 4 Februarie.

Duminică la ora 11 Camt organizează în Sala Valkay matchuri de box de caracter de antrenament. Intrarea liberă.

În locul Cupei Angliei se va organiza o competiție eliminatorie în cursul lunilor Mai și Iunie.

Sorla Henie va primi în curând cetățenia americană.

La Doros a avut loc un mare turneu de hockey care a fost câștigat de echipa Dorosului, 2) S. C. Zürich 3) Bas

INFORMAȚIUNI

Calendar

VINERI, 12 IANUARIE

Ortodox: Sfânta Martiră Tatiana.
Catholic: Sfânta Tatiana Fecicaru.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Mizericordianii, Str. S. Ioan; Circ. II: R. Jahner, Str. Ștefan cel Mare 3; Circ. III: Maria, Bul. Carol 4; Circ. IV: Ungváry, Str. Preyer 1.

Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Fratelia: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Ura, sunt tată!”, cu Rieman.
Scala: „Orașul blăstămaților”, cu Errol Flynn.

Gorso (fost Rivoli): „Syvia”, cu Martha Rengerth.
Apollo: „Gangsterii din Newyork”.

— „DACIA” NR. 8. Dintr-o regretabilă neglijență a paginatorului, numărul precedent al ziarului „Dacia” a apărut ca fiind Nr. 7, când în realitate era Nr. 8. Numărul „Daciei” de azi este, în consecință, numărul 9.

— TREI AUTOMOBILE SE CIOCNESC ÎN FAȚA HOTELULUI „SAVOY”. Pe Bulevardul I. Gh. Duca, în fața hotelului „Savoy”, automobilul No. 2015 condus de șoferul Martin Ioan, s'a lovit de automobilul No. 2015 Tms., condus de șoferul Keemen Fider și în urma ciocnirii, acestea au lovit și automobilul No. 1717 Tms., ce staționa în apropiere, proprietatea d-lui Helman Iacob din Timișoara. Toate trei automobile ce suferit stricăciuni. Accidente de persoane însă n'au fost. —Cazul se cercetează.

— ING. CAROL STEINER, FOSTUL DIRECTOR AL FABRICII DE GAZ, A MURIT. Eri a încetat din viață, în vârstă de 71 ani ing. Carol, directorul pensionat al Uzinei Municipale de Gaz. Răposatul a condus întreprinderea timp de 37 de ani.

— DOUA BILANTURI DEMOGRAFICE, LA INTERVAL DE 100 DE ANI. Avem în fața noastră înregistrate la oficiul parohial ort. rom. din Oravița românii în anii 1839 și 1939. Iată-le: În 1839: nașteri 66, decese 33, căsătorii 23. În 1939 e mai puțin strălucit: nașteri 13, decese 18, căsătorii 5...

— CADAVRUL UNUI VAGABOND GĂSIT PE DRUM. În ziua de 10 Ianuarie 1940, orele 20.30 s'a găsit de către trecători pe șoseaua Aradului într'un șanț în dreptul fabricii „Romitex” cadavrul unui individ vagabond, a cărui identitate încă până în prezent nu s'a putut stabili. Din constatările făcute la fața locului de către medicul circumscripției Dr. Remus Mîoc, moartea a fost infracțională. Cadavrul a fost transportat la morga cimitirului din Cetate. Se fac cercetări pentru stabilirea identității cadavrului.

— MASA FESTIVĂ ÎN ONOAREA AUTORITĂȚILOR LA EPISCOPIA CĂTOLICĂ Eminența Sa d. dr. Augustin Pacha, Episcopul romano-catolic al Timișorii, a oferit Miercuri seara o masă festivă în onoarea capilor autorităților locale. Au participat E. Sa d. dr. Alexandru Marta, Rezident Regal, d. gen. Corneliu Drăgălina, comandantul Diviziei, d. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului, d. prefect col. Virgil Popovici, d. primar dr. Coriolan Băran și alți reprezentanți ai vieții sociale românești și minoritare.

— SESIUNEA EXTRAORDINARĂ DE EXAMEN DE CURS PRIMAR PENTRU CONCENTRAȚII. Ministerul educației naționale a aprobat șineca unei sesiuni extraordinare de examen pentru anul de curs primar, la sfârșitul lunii Ianuarie a. c., numai pentru candidații majori cari au fost concentrați.

— DOI ZIDARI CAD DE PE SCĂRI. Evici Emeric de 48 ani, domiciliat în Timișoara III, Str. Odobescu No. 50 și Fabian Mihai de 21 ani, domiciliat în Timișoara II, Colonia „Kunz”, ambii de profesiune muncitori cu ziua, în timp ce făceau niște reparații la casa No. 13 din Str. Anton Pan, au căzut de pe scări, cauzându-și leziuni. Nuziții au fost transportați cu Salvarea la Sanatoriul Bega, pentru a li se da ajutoarele cuvните, iar cazul se cercetează.

— În atenția inspectoratului sanitar. Mai mulți locuitori din Chizătău și jur, ne roagă să aducem la cunoștința celor în drept, despre feul cum sunt tratați bolnavii de medicul de circumscripție din comuna Chizătău, județul Timiș-Torontal. Oamenii se plâng, că atunci când vir la medic nu-l află acasă, iar de multe ori le spune să vie mai târziu, căci în momentul acela are altă treabă. Venind de la mari depărțări, cum s'a întâmplat unora din comuna Cerecheș, prin frig și zăpadă, desigur că nu mai pot aștepta la poarta medicului. Trebuie să se cerceteze cazul, îndreptându-se aceste neajunsuri.

— I S'A FACUT CĂU ÎN STRADĂ. În ziua de 10 Ianuarie 1940, pe la orele 16 femeia Nepa Hedviga din Timișoara II, Str. Detunata No. 7, trecând pe strada Doja i s'a făcut rău și a căzut la pământ. Număla a fost transportată imediat de Salvare la Sanatoriul Bega pentru a li se da ajutorul cuvinit.

Ce a făcut și ce mai poate face primăria Oravița

Eforturi cari trebuiesc încurajate

Oravița, 12. — D. Ing. Petre Corneanu, tânărul primar al orașului nostru reședință de județ, solicitat de noi să ne facă o scurtă expunere asupra situației dela primărie, în preajma noului an bugetar, începe cu o declarație asupra trecutului:

— Anul bugetar pe care-l încheiem a pornit sub cele mai frumoase auspicii în ce privește planurile edilitare, — spune d-sa. Asupra bugetului apăsau însă unele greutăți ale trecutului. Lucări mari, executate în 1938, își așteptau plata în 1939. S'a lichidat, de exemplu, jumătate dintr-o datorie rămasă din asfaltarea orașului. Am căutat totuși, să executăm câte ceva. În cînda tuturor greutăților. Am înființat un parc în piața Brătianu; am ameliorat strada Ovidiu, și am înfierit-o; am curățat o mulțime de fântâni cari n'au fost curățate dinainte de război. Iar altele au fost puse din nou în stare de funcționare; cortierul țiganilor — un focar de infecție — a fost radical asanat și curățat; mai multe străzi au fost provăzute cu petrișul necesar pavării; ziduri de sprijin, dărâmate de intemperii, au fost în multe locuri refăcute...

Dar primăria noastră avut și greutăți. D. primar Ing. Petre Corneanu ni le enumeră:

— Tot frumosul nostru elan pentru lucrări edilitare a fost în mare parte stânjenit, ba chiar anihilat de evenimentele în curs de desfășurare în acest an bugetar. Concentrările ne-au luat mai mult de jumătate din funcționari, așa că, de exemplu, serviciul Incasărilor comunale — cel mai important la primăria noastră prea săracă în resurse — a rămas fără agenți de încasare.

— Afară de reducerea încasărilor, am avut și o mulțime de cheltuieli cu lucrările de apărare pasivă. Comunele cu resurse n'au simțit poate greutatea acestor cheltuieli, cum am simțit-o noi. Am înțeles însă gravitatea împrejurărilor.

— Problema casei parohiale dela Periam. În urma mutării preturei dela Periam la Pesac, parohia ortodoxă română din Periam a cerut, pentru scopurile unei case parohiale, fostul local de sediu al preturei de acolo. Cererea nu putea fi soluționată imediat, deoarece... nu se știa a cui proprietate este casa cerută de parohia din Periam. Eri la amiază, pâr. Ștefan Vasiescu, paroh în Periam, însoțit de d. dr. R. Secoșan, avocat în contenciosul ținutului, s'a prezentat. Excelența Sale d-lui rezident regal dr. Alex. Marta, arătând un extras de carte funduară dela Sânnicolaul-mare, din care reese că localul cerut de parohie este proprietatea fondului de rezervă de pe lângă secția tutelată a tribunalului Timiș-Torontal. Asta fiind situația, se pare că e ușoară de satisfăcut cererea parohiei dela Periam. Excelența Sa d. rezident regal va cere contenciosului un referat în această chestiune și, pe baza referatului, va face demersurile necesare la ministerul de justiție pentru cedarea localului cerut, în schimbul unei sume de care parohia ort. română din Periam dispune în numerar.

— CONFERINȚELE DE APĂRARE PASIVĂ. Sâmbătă 13 Ianuarie, ora 11 la cinematograful „Capitol” conferință în limba română, pentru bărbații din Elisabetin. Luni 5 Ianuarie, ora 11, la cinematograful „Capitol”, conferință în limba germană, pentru femeile și bărbații din Elisabetin.

Nu bârfi!

(Continuare din pag. 1).

turi (la Pesac, Pui, Petroșani, Sasca, Moldova și Radna) cu locuințe, cu birouri, o școală cu gase săli de clasă la Tarnova, construirea liniilor telefonice ale ținutului, 25 de milioane pentru familiile concentraților nevoiași — e un program de activitate care nu poate fi bagatelizat și pe tema căruia nu bârfesc decât amatorii de palavre.

Ținuturile își îndeplinesc cu prisosință menirea lor. Ținutul Timiș — mai mult decât menirea.

George Luca

— LUNA RECORD A CASĂTORIILOR LA TIMIȘOARA. La oficiul stării civile al primăriei Timișoara s'au încheiat în luna Decembrie a anului trecut 109 căsătorii. A fost luna record a căsătoriilor, întrucât în Ianuarie trecut s'au încheiat numai 49 căsătorii, iar în restul lunilor de peste an media mai mică sau mai mare a acestor cifre.

— STAREA CIVILĂ. Născuți: Iosif Eperjesy, Ioan Șepțan, Mioara Gropșianu, Adam Feneraş. Morți: Constantin Țipter 4 luni, Elisabeta Perich 55 ani, Dimitrie Câmpianu pavagiu 62 ani, Carol Steiner ing. 71 ani, Ioan Ruedel preot 56 ani.

— PENTRU ARMATA. Locuitorii din comuna Mehadica au colectat o cantitate de țuică pe care au vândut-o cu 5100 lei, sumă din care urmează să se confecționeze ciorapi pentru soldați. Venitul la 2600 lei, al unei petreceri din comună, se va folosi pentru același scop. Căminul cultural din Mehadica a predat prefecturii de Severin 126 perechi de ciorapi pentru soldați, iar comuna Verendin, aparținătoare notarului cereală Mehadica, a predat 100 kg. lână nămerată, din care urmează să se confecționeze îmbrăcăminte pentru soldați.

POSTA REDACȚIEI

PR. IOAN PERIAN, LOVRIN. — Am publicat serbarca, cu rezultatul comunicat de dv. Restul îl știți și l-am transcris altora, ca să-l știți. Ocazional, treceti pe la redacție.

Lovit de un atac de cord un învățător pensionar moare pe străzile Timișorii

TIMIȘOARA, 12. — Aseară pe la orele 7, în dreptul stației de tramvai din Piața Libertății, a încetat din viață, în urma unui atac de cord, învățătorul pensionar Inocențiu Crișan în vârstă de 62 ani.

Inocențiu Crișan, care de mai mulți ani este președintele „Asociației pentru ajutoare de înmormântare din Timișoara”, eșise tocmai dela birou și aștepta tramvaul ca să se ducă acasă când a fost lovit de atac, rămânând mort pe loc.

Cadavrul a fost examinat de d. dr. Iosif Todan, șeful circ. I. medicală, care a dispus să fie transportat la morga spitalului.

Decedatul s'a născut în comuna Inghieu, la 29 Mai 1877. A fost director de Carte Funduară în pensie. În ultimii ani a condus această asociație, în fruntea căreia a stat cu multă demnitate, până în ultima clipă a vieții.

... Le-am scris!

ULTIMA ORA

Războiul rusc-finlandez

Rușii au avut 50.000 morți și 50.000 răniți de la începutul războiului

Voluntari din toate țările pentru Finlanda Dispariția generalului Vinogradov

Helsinki, 12 (Rador). — Radio finlandez a difuzat următoarea proclamație: Armata noastră combatantă nu-și poate continua campania victorioasă decât dacă este pute, nic echipată. În întreaga țară s'au și adunat cantități considerabile de haine și unelte utile armatei și această activitate continuă. Acum s'a hotărât ca toate instituțiile de stat, inclusiv școlile, să fie obligate a da armatei tot materialul care nu le este strict necesar. Prin gărzii civice se vor aduna de la privați cojoace, blăni, cămeși, ciorapi de lână, pături și diferite unelte, topoare, lopeti, saci, etc.

VOLUNTARI PENTRU FINLANDA

Helsinki, 12 (Rador). — „Havas” semnaleză faptul că la Helsinki au sosit primele elemente ale „legiunii gariboldiene”, care vor lupta în Finlanda. Eri au sosit aici și primele două ambulante americane, care au și plecat spre front.

Stockholm, 12 (Rador). — Corespondentul agentiei „Havas” culege svonul, necontrolat, că principele Aage al Danemarcei s'ar fi înrolat ca voluntar în Finlanda. Principele Aage este ofițer în legiunea străină franceză.

Stockholm, 12 (Rador). — Binecunoscutul sportiv Johnson a plecat ca vo-

luntar în Finlanda. Zilnic pleacă din Suedia și Norvegia grupuri de medici și infirmiere.

PIERDERILE RUȘILOR

Stockholm, 12 (Rador). — Un corespondent de războiu suedez de pe frontul Finlandei afirmă că de la începutul războiului rușii ar fi pierdut 50.000 de morți și 50.000 răniți.

COMUNICAT FINLANDEZ

Helsinki, 12 (Rador). — Comunicat oficial din seara zilei de 10 Ianuarie: Ziua de 9 Ianuarie a fost relativ calmă în istmul Careliei. Pe frontul de Est, la Nord de lacul Ladoga, trupele noastre au risipit un batalion inamic. Rușii au lăsat pe câmpul de luptă 200 morți și 40 de prizonieri. La Suomusalmi, trupele noastre, din direcția Raate, ating frontiera sovietică, curățind terenul până la frontieră. Acesta este al patrulea punct, în care inamicul a fost respins până pe teritoriul sovietic.

DISPARIȚIA GENERALULUI VINOGRADOV

Stockholm, 12 (Rador). — „Havas” transmite: Se semnaleză că generalul Vinogradov, comand. Diviziei 44 ruse, a dispărut în cursul bătăliei de la Suomusalmi, împreună cu întregul său stat major. Valoarea materialului capturat de finlandezi la Suomusalmi se evaluează la jumătate miliard fr. francezi.

Germania ține să rămână neutră

În conflictul dintre U. R. S. S. și Finlanda

Copenhaga, 12 (Rador). — Corespondentul din Berlin a lui „National Tidende” anunță că Attolico, ambasadorul Italiei la Berlin a făcut Miercuri o vizită oficială la Wilhelmstrasse, în legătură cu oprirea în Germania a transporturilor de arme și avioane italiene destinate Finlandei. Punctul de vedere german a rămas neschimbat, ceea ce nu este de na-

tură — scrie corespondentul — a întine sentimentele amicale ale italienilor. Se crede că aceste arme și avioane oprite la Nord de Brener vor fi trimise în Italia. A laș corespondent desminte din izvor autorizat, că Germania ar fi trimis în Rusia ofițeri de stat major. Germania adaugă el — ține să rămână neutră în conflictul dintre Rusia și Finlanda.

Suedia își va menține neutralitatea

Stockholm, 12 (Rador). — Joi dimineață a avut loc inaugurarea solemnă a sesiunii ordinare a parlamentului suedez. Regele Gustav a declarat în mesajul tronului, că parlamentul trebuie să se ocupe în primul rând de securitatea țării. Suedia își va menține neutralitatea. Faptul că Finlanda a fost angajată într'un conflict armat a insuflat în sa-

nul populației suedeze voința de a apăra Finlanda. În chip categoric, Suedia se simte obligată să dea Finlandei sprijinul ei material și uman, ținând seama de propriile sale posibilități. Colaborarea între țările neutre va putea deveni un factor care se servească la restabilirea păcii generale.

O nouă luptă navală se anunță în apele americane

New York, 12 (Rador). — CORESPONDENTUL DIN MONTEVIDEO AL ZIARULUI „NEW YORK TIMES” ANUNȚĂ CĂ O NOUĂ LUPTĂ NAVALĂ ÎN APELE AMERICANE AR PUȚEA SĂ SE PRODUCĂ ÎN CURÂND. ÎNTR'ADEVAR, SE ANUNȚĂ CĂ MAI

MULTE VAPOARE GERMANE ÎN RĂZBOIU SE AFLĂ ÎN REGIUNEA ECATORULUI, SPRE A ESCORTA VASELE GERMANE DE COMERCIALI AU FOST SILITE SĂ PĂRĂȘEAȘCA ÎMEDIAT PORTURILE DIN BRAZILIA.

Un aviator german povestește un raid pe coasta Angliei

Berlin, 12 (Rador). — „Völkischer Beobachter” publică următoarea istorisire a unui aviator german care a luat parte la un raid pe coasta de răsărit a Angliei:

Primisem ordinul de a face războiu de comerț în apropierea coastei de răsărit a Angliei, vânătoare liberă pentru toate avioanele noastre contra vapoarelor de comerț în convoaie și contra vapoarelor de războiu.

După o oră și jumătate de zbor, observatorul strigă: „Iată un vapor”. Toată lumea își ia locul pentru luptă. Ne apropiem și somăm echipajul să-și arate pavilionul și să urce în bărcile de salvare. Nimic nu se manifestă pe bord, iar vaporul își sporise viteza, spre a ajunge la coastă. Ne dăm seama că este un vapor englez de comerț. Ne apropiem a doua oară de el. Mitralierele noastre trag focuri de avertisment, dar nimeni nu se arată. Ne apropiem a treia oară de vapor și tragem câteva salve de mitraliere în fața lui. Deodată, vaporul deschide un foc concentrat de mitraliere împotriva noastră. Ne înapoiem și aruncăm bombe. Primele trei bombe

ating mijlocul vaporului, care se rupe în două și se scufundă în trei minute. Echipajul încearcă să se salveze în două băci, una reușește să se îndepărteze, dar cealaltă se scufundă odată cu vaporul. Suntem fericiți în urma acestui succes. Trebuie să fim totuși atenți căci vaporul poate să fi cerut ajutor prin radio. Trebuie să evităm a fi surprinși de avioanele inamice de vânătoare, dar continuăm să căutăm o altă victimă.

După un sfert de ceas, zărim un alt vapor care înaintează cu mare viteză în zig-zag. Dar noi suntem mai rezezi. Urmează aceeași manevră. Echipajul nu ține seamă de semnalele noastre și nu coboară în bărcile de salvare. La al treilea atac, aruncăm bombe care incendiază vaporul. Știm că până în 30 minute el se va scufunda.

Reluăm zborul spre bazele noastre. Unul după altul, avioanele noastre se înapoiază neatinse. Am distrus cu totul opt vapoare engleze înarmate și suntem mândri că putem coopera astfel la războiul comercial împotriva Angliei.

Germania nu are noi planuri de războiu

Copenhaga, 12. (Rador). — Corespondentul din Berlin a lui „National Tidende” anunță din izvor autorizat, că în cursul recentelor conferințe de la cancelaria Eichului, nu s'a pus chestiunea unor noi planuri de războiu ale Germaniei. Planurile sunt fixate de mult și nu au fost supuse unor noi consultări. În privința planului economic de războiu al mareșalului Göring, se afirmă că

el ar fi astfel conceput, încât 80 la sută din producția uzinelor de războiu să fie consacrată de aci înainte aviației și marinei de războiu și unui nou material de războiu care urmează a fi folosit împotriva pozițiilor mari concentrări de trupe. Restul de 20 la sută din producție se va rezerva aprovizionării trupelor.

Luptele de pe frontul de Vest

Paris, 12 (Rador). — Comunicatul oficial francez din 11 Ianuarie anunță: Nimic de semnalat în cursul nopții.

În ziua de 10 Ianuarie am doborât două avioane inamice în liniile noastre.

COMUNICAT GERMAN

Berlin, 12 (Rador). — Înaltul comandament german anunță: În regiunea frontierei, la Sud de Saarbruck, o companie inamică a încercat un atac însă a fost respinsă prin contraatac. Inamicul a avut pierderi, morți și prizonieri. Cu prilejul zborurilor de recunoaștere au avut loc lupte aeriene. Două avioane inamice au fost doborâte. Un avion german, care urmărea pe inamic în regiunea Colmar, a fost doborât. În încercarea lor de a bombarda coasta germană, deasupra golfului german, patru avioane britanice

din nouă au fost doborâte, de a cele patru avioane germane, care au dat lupta.

ACTIVITATEA AERIANĂ ÎN CREȘTERE

Paris, 12 (Rador). — Comentând situația militară, „Havas” arată că cu frigid intens, operațiile terestre și aeriene sunt în creștere. Avioanele de observație au luat fotografiile sprijinite de avioane de vânătoare, care au doborât două avioane germane. Aviația germană și-a continuat și ea zborurile zilnice de recunoaștere deasupra Nordului și Estului Franței. Pe pământ, ciocniri în continuă înaintare între trupele de asalt ale celor două tabere, în care au fost puse în ține efective reduse de cel mult 500 oameni, mai ales în regiunile Vosgilor și Sarre.